

holder dem ude fra, ja, saa forstaaer man ikke rigtig, hvortil den højtærede Minister sigter, i alt Fald ikke, naar man, som jeg ganske naturligt maa gøre, drager en Parallel med de tyske Forhold; thi sammenligner man disse med de danske, er det stik modsatte Tilfældet.

Og naar den højtærede Minister stærkt fremhævede, at Befolkningen i en enkelt Egn havde bedt om, at den maatte faa en af de to Dommere, hvis Navne var nævnt i Anledning af Mølgaard-Sagen, flyttet over til sig, saa er efter min Mening Grunden hertil ikke den, som den højtærede Minister mente, nemlig den Opfattelse hos Befolkningen, at den Mølgaardske Affære var paa en vis Maade et Slags hædeligt Uheld. Nej, Grunden er den, at den sønderjydske Befolkning ser, at den Mølgaardske Affære var en Følge af Systemet, og at selv om de paagældende Dommere paa Grund af hele dette Systems Forhold var optraadt paa en Maade, som man maatte beklage, saa kastede dette dog ikke nogen som helst Skygge over disse Dommere, hverken over deres personlige Karakter eller over deres embedsmæssige Dygtighed, og for saa vidt var disse Dommere ganske sagesløse i den svundne Sommers beklagelige juridiske Foreteelser. Jeg er for mit Vedkommende ganske overordentlig glad ved, at man netop med Hensyn til en af de to Dommere fra Befolkningens Side har fremsat en Henvendelse som denne, thi dermed maa man her hjemme i det gamle Land paa Forhaand være klar over, at hvad vi vil til Livs, er kun selve Sagen, selve Systemet; vi har ikke ønsket paa noget Tidspunkt at rette personlige Angreb mod danske Embedsmænd eller mod den højtærede Justitsminister.

Justitsministeren sagde her — og det forstaaer jeg fuldt vel —, at han i denne Sag var optraadt paa samme Maade som hans højtærede Forgænger, og at han i enhver Henseende vilde have handlet paa samme Maade, som hans Forgænger havde gjort. At de vilde handle saaledes, kan man ikke fortænke hverken den nuværende eller den tidligere Justitsminister i, naar der ikke fra nogen Myndighed i de sønderjydske Landsdele eller fra det midlertidige sønderjydske Ministerium forelaa nogen Indsigelse mod Indførelsen af dette System. Vi har ikke paa noget Tidspunkt ønsket at komme Personer til Livs, men vi ønsker kun, at man paa dette Omraade maa komme bort fra selve Systemet.

Hvad nu Klagerne over den danske Administrations Langsomhed angaar, forekommer det mig, at den højtærede Justits-

ministers allerførste Indvending, nemlig hele vor Lovgivnings Karakter, hele dens ogsaa efter Justitsministerens Mening noget for elastiske Karakter, maatte være egnet til at lede hele Sagen ind paa en anden Basis end den, paa hvilken den er rejst. Thi det forekommer mig, at derved kommer man ind paa det store Spørgsmaal, hvorvidt man skal foretrække en Kodifikation af den gældende Ret, en systematisk Samling af den gældende Ret, der søger at skabe saa klare Lovregler som vel muligt, eller man skal foretrække det danske System. Det kan der selvfølgelig være meget stærkt delte Meninger om, men jeg finder ikke, det er rigtigt at rejse dette Spørgsmaal for nærværende. Det er ganske naturligt, at man i et stort Land som Tyskland meget hurtigere kunde indhøste Erfaringer end i et mindre Land, Erfaringer, der altsaa gav Holdepunkter for en indgaaende og omfattende Kodificering af gældende Retsregler. Jeg skal derfor ikke komme ind paa det Spørgsmaal, som den højtærede Justitsminister har rejst i denne Forbindelse. Det er ikke saaledes, at disse Anker i første Linie er rejst overfor de lavere Myndigheder, overfor de underordnede Instanser. Det hænder ret hyppigt i de sønderjydske Landsdele, at en Del af vore nye Embedsmænd kommer og spørger os, der har oplevet den tyske Tid, hvorledes vi finder Forholdene ved en Sammenligning, om der maaske fra dansk Side nu optrædes for langsomt thi det er jo en Anke, der ofte høres. De erkender ganske klart, at der bør gøres alt, hvad der kan gøres, for at bøde paa dette Forhold, og de vil fremskynde Sagerne i saa udstrakt Grad som muligt. Det er jo heller ikke Meningen, at de Klager, som er fremført over Centraladministrationen, væsentligt vedrører de Omraader, hvor Erklæringer snart fra denne, snart fra hin Instans skal indhentes i Medfør af den nu en Gang gældende danske Lov, nej, de vedrører meget mere de Tilfælde, hvor der rettes ganske korte Henvendelser eller Forespørgsler til Administrationen, og hvor der mange Gange gaar mange Maaneder, ja, et halvt Aar eller mere, inden man faar Svar.

Jeg kan nævne to Forhold, som i denne Forbindelse har spillet en ikke ringe Rolle, nemlig Spørgsmaalet om, hvilken Myndighed der var kompetent til at slette den saakaldte „Anerbengutseigenschaft“, der hengik Maaned efter Maaned, inden man fik dette Spørgsmaal besvaret af Centraladministrationen, hvorved der opstod en hel Del Forsinkelser og Vanskeligheder med